

Beslissing 6 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum], overleden op [datum],

laatstelijk woonachtig te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

[naam]

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 juli 2012. Op 30 augustus 2012 is een inhoudelijke reactie binnengekomen van Frater [naam], Algemene Overste Fraters CMM.

Op 22 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Namens klager is verschenen zijn juridisch adviseur, mevrouw mr. H.J.P.M. van Berckel-Van der Rijken. Namens de Congregatie is verschenen Frater [naam] voornoemd.

Op 31 oktober 2012 is een brief binnengekomen van mr. Van Berckel-Van der Rijken, waarin wordt verzocht om, ondanks het overlijden van klager, een advies te geven inzake de door klager ingediende klacht.

2. De klacht

2.1. Klager zat in het schooljaar [jaar]/[jaar] in de vijfde klas van de jongensschool [naam] in [plaats]. Klager was toen 10-11 jaar oud. Aangeklaagde was de groepsleerkracht van de vijfde klas. Hij werd "[naam]" genoemd.

2.2. Tijdens voorgenoemd schooljaar werden de leerlingen voor het eerst geconfronteerd met seksuele voorlichting. Die voorlichting werd gegeven door de groepsleerkracht in een aparte ruimte in de school. Als leerling werd je door aangeklaagde uit de klas gehaald om mee

te gaan naar een apart kamertje in de school. In dat kamertje werden de gordijnen gesloten. Er lag daar een pers op tafel en het rook er naar sigaren.

2.3. Tijdens deze individuele bijeenkomst werd aan klager van alles op seksueel gebied verteld door aangeklaagde. Tevens ging aangeklaagde klager “controleren”. Dit hield in dat aangeklaagde wilde zien of klager een erectie kon krijgen. Dit is meerdere keren gebeurd. Klager hoefde aangeklaagde daarbij niet te betasten. Klager had wel in de gaten dat dit niet zo hoorde te gaan. Hij vond het vreemd en heeft er thuis en passant wel eens iets over gezegd, maar klager kreeg dan te horen dat “deze seksuele voorlichting nu eenmaal wordt gegeven op school; daar heeft men er voor geleerd, dus ze zullen het wel weten”.

2.4. Klager is door het voorgaande in zijn pubertijd veel minder seksueel vrij geweest dan zijn leeftijdsgenoten. Klager had tot zijn 23^e jaar geen seksuele contacten. Klager is wel getrouwd, maar het huwelijk is mislukt. Dit had ook te maken met de seksuele geremdheid van klager. Klager had daarnaast grote moeite met gezag. Hij is uiteindelijk met de kwalificatie S5 uit militaire dienst ontslagen. Klager heeft intensieve gesprekken gevoerd met de psycholoog van defensie. Toen is het misbruik ook ter sprake gekomen, maar daar is verder niet op ingegaan. Klager is tijdens zijn werkzame leven zelfstandig ondernemer geweest. Hij heeft destijds het vogelpark/dierenpark van zijn vader overgenomen. Klager heeft zich veel beziggehouden met bedreigde diersoorten. De vrijheid en het contact met de natuur was voor klager een mogelijkheid om te overleven. Klager vond het avontuur geweldig.

Met de aandacht voor het misbruik in de media ervoer klager een dagelijkse confrontatie met hetgeen hem is overkomen.

2.5. Klager’s doel met deze procedure is om erkenning te krijgen. De katholieke kerk moet zich bewust zijn van hetgeen is gebeurd en maatregelen nemen. De ouders moeten, indien mogelijk, gestraft worden. Dit alles vanuit het rechtvaardigheidsgevoel van klager.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde is in [jaar] overgeplaatst naar [plaats], waar hij groepsleerkracht werd op de lagere school aan de [straat]. Aangeklaagde was dus inderdaad ten tijde van het seksueel misbruik leerkracht op de school van klager. Frater [naam] concludeert dat in de archieven geen aanwijzingen zijn gevonden voor mogelijk seksueel misbruik. Over het waarheidsgehalte van de klacht kan geen uitspraak worden gedaan, gelet op de summere informatie die de Congregatie bezit over aangeklaagde. De Congregatie meent te moeten stellen dat de Klachtencommissie behoedzaamheid dient te betrachten in haar beoordeling van de onderhavige klacht. Dit gelet op het feit dat deze aanklacht van klager niet onafhankelijk tot stand is gekomen, maar eerder is ingegeven door oud-klasgenoten, die zelf geen verklaring hebben willen afgeven omdat zij anoniem wensen te blijven. Daar komt bij dat er vele tegenstrijdigheden zijn in de huidige klacht van klager ten opzichte van hetgeen klager eerder heeft verklaard over zijn eigen herinneringen. Ook behoorde seksuele voorlichting geven niet tot het takenpakket van aangeklaagde en was het niet logisch dat aangeklaagde zijn klas alleen zou laten om tijdens de les een leerling gedurende langere tijd apart te nemen in een kamertje. Frater [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat indien de seksuele voorlichting heeft plaatsgevonden op de door klager beschreven wijze, dan had dit nooit mogen gebeuren en is het zeer verwerpelijk.

4. De beoordeling

4.1. Volgens artikel 1.3. van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K. Kerk (hierna: de Procedure) moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten (de Klachtencommissie begrijpt: het meerdere malen betasten van het geslachtsdeel van klager) moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van alleen de klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. Klager heeft ter zitting zijn klacht niet kunnen toelichten, nu hij helaas een paar dagen voor de zitting is overleden. Het verhaal van klager in het klaagschrift, dat hij door iemand seksueel is misbruikt, is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Echter, in de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager in enige mate van betekenis ondersteunen. Ook de klasgenoten van klager in die tijd, waarover het klaagschrift spreekt, hebben aan klager verklaard geen verklaringen te willen afgeven. Derhalve is er geen bewijsondersteuning die kan leiden tot het advies de klacht gegrond te verklaren. Nog daargelaten de vraag of de door klager gestelde persoon diegene is die het misbruik zou hebben gepleegd, nu dit bij de Klachtencommissie de nodige vraagtekens heeft opgeroepen.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs aanwezig is, zodat de Klachtencommissie niet kan adviseren de klacht gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Algemene Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 december 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O Pream en mr. drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor de gemachtigde van klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Algemene Overste van de Congregatie van Fraters CMM en aan de gemachtigde van klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Algemene Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies de gemachtigde van klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Algemene Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Algemene Overste.